

Profesor MUDr. Jan Janoušek, Ph.D. – sedmdesátiletý

Obr.1 – Společná fotografie z výročních kongresů v odstupu čtvrtstoletí

Nevím, o kom jiném by mohl psát z profesního i osobního pohledu podrobněji než o Honzovi Janouškovi. Oba nás spojuje velmi podobná, déle než 40 let trvající profesní kariéra a díky dlouholetému přátelství i život osobní a rodinný. Honzovi do jisté míry vděčím i za svoji odbornou kariéru, jako medika mě ve 4. ročníku přivedl do motolského Dětského kardiocentra, kde jsme společně o nočních službách nasávali atmosféru pooperační jipky, pokoušeli se pomáhat sestřičkám v jejich nelehké práci a později se i seznamovat s celým kardiocentrem. Postupně jsme se začlenili i do výzkumných projektů zkušených kardiologů pracujících v té době na pooperační JIP, Václava Chaloupeckého, Pavla Horvátha, Ivana Vislockého a dalších. Protože jsme asi během našeho působení v kardiocentru zanechali dobrý dojem, dostali jsme po ukončení studia od přednosty kardiocentra profesora Milana Šamánka nabídku k práci. Po absolvování vojenské služby a pediatrického kolečka jsme začali v kardiocentru pracovat a postupně během let se více profilovat, já se věnoval echokardiografii a prenatalní kardiologii, Honza se našel v dětské arytmologii a elektrofyzilogii. Měl k této specializaci ostatně jako nadšený radioamatér velmi blízko.

Oba jsme těžili z neuvěřitelně inspirujícího týmového ducha kardiocentra vedeného skvělým odborníkem, učitelem a manažerem, profesorem Milanem Šamánkem, který společně s primářkou Marií Voříškovou a profesorem Bohumilem Hučínem kardiocentrum založili. Zatímco já jsem se postupně pod vedením pozdějšího přednosty Jana Škovránka propracovával úskalími echokardiografické diagnostiky a podílel se na vybudování prenatalního ultrazvukového screeningu vrozených srdečních vad, Jan Janoušek se věnoval především práci na pooperační JIP a zároveň vedl arytmologickou ambulanci. Od začátku bylo jasné, že Honza má velký odborný potenciál a během několika málo let se vypracoval na předního specialistu v arytmologii a elektrofyzilogii. V kardiocentru zavedl systematické vyšetřování poruch srdečního rytmu, postupně zaváděl nové diagnostické a terapeutické

techniky v elektrofyzilogii u dětí, první katetizační ablaci provedl v roce 1993. Plně využil ohromného talentu a nadšení pro akademickou práci, napsal edukativní monografii diagnostiky a léčby poruch srdečního rytmu – přepracované 3. vydání vyšlo v roce 2014 a velmi brzy začal publikovat v prestižních zahraničních časopisech.

V přelomových letech 1988 a 1989 jsme účastí na všech veřejných protirežimních akcích demonstrovali společný zájem o změnu politického režimu v Československu, oba jsme se účastnili i rozhodující demonstrace na Národní třídě 17. listopadu 1989. Následně jsme přispěli k vytvoření Občanského fóra v motolské nemocnici a chvíli i přemýšleli o politické kariéře. Oba jsme ale také raději politiku opustili a využili možnosti vzdělání v zahraničí a pokračovali v práci v Dětském kardiocentru.

V roce 2005 jsme s Honzou z Dětského kardiocentra odešli, Honzovi bylo nabídnuto vedení Dětského kardiocentra v Lipsku, kde již v té době operoval další odchovanec motolského Dětského kardiocentra profesor Martin Kostelka, já jsem byl pozván k založení echokardiografické laboratoře a vedení oddělení prenatalní kardiologie do londýnské Great Ormond Street Hospital (GOSH). Zatímco já jsem v Londýně zůstal až do povinného odchodu do částečného britského důchodu v roce 2025, Honza se po pěti letech do Prahy vrátil a v roce 2011 převzal po prim. Janu Škovránkovi vedení motolského Dětského kardiocentra. Během krátké doby realizoval v kardiocentru zásadní změny, kromě jiného připojil kardiocentrum k 2. lékařské fakultě a s kolegy zavedl dětský transplantáční program, který v Motole do té doby chyběl a který se nyní v České republice velmi dobře rozvíjí.

V odborné rovině bylo pro profesora Janouška milníkem jeho odborné akademické práce zavedení resynchronizační léčby (CRT) srdečního selhání u dětí, ve které se stal světovým průkopníkem. Jsem rád, že jsem v pionýrské době na přelomu tisíciletí mohl pomoci echokardiografickým vyšetřováním vhodnosti pacientů k resynchronizační léčbě. Od té doby se u nás a ve světě zcela změnil přístup

k léčbě srdečního selhání i k technice implantace kardiostimulátorů u dětí a mladistvých s vrozenými vadami srdce nebo získanými srdečními onemocněními. Zkušenostmi a skvělou publikační činností se tím profesor Janoušek nesmazatelně zapsal do vývoje dětské kardiologie u nás i ve světě.

Kromě bohaté klinické a vědecké činnosti se profesor Janoušek velmi aktivně podílí na práci v odborných společnostech, je členem řady odborných společností včetně České kardiologické společnosti (ČKS) a Asociace evropské dětské kardiologie (AEPC), kde je v současné době v pozici prezidenta. Je držitelem mnoha ocenění, mimo jiné je laureátem medaile profesora Libenského a čestným členem ČKS.

Na závěr bych rád profesoru Janu Janouškovi poblahopřál k významnému životnímu jubileu a poděkoval nejen za mnoho zachráněných dětí, ale za více než 40 let inspirativní spolupráce a obohacení osobního a společného rodinného života.

*Prof. MUDr. Jan Marek, Ph.D., FESC,
konzultant v dětské a perinatální kardiologii v Great
Ormond Street Hospital for Children v Londýně,
profesor kardiologie na University College London
a vnitřního lékařství 1. lékařské fakulty Univerzity
Karlovy, externí poradce Dětského kardiocentra Fakultní
nemocnice Motol a Homolka v Praze*